

Kurzus kódja(i): FLM-222.07

Kurzus címe: Filmelemzés 1. A filmkép

Tanár neve: Dr. Vincze Teréz

Kurzus időpontja, helye: péntek 12.30-14.00, Múzeum krt. 6-8. alagsor -137.

Kurzus típusa: szeminárium

Kurzus leírása: A kurzus célja a filmelemzés sajátosságainak meghatározása, majd a filmi kép mint sajátos, térben és időben kibontakozó kompozíciós egység vizsgálata jellemzőinek (keret, kompozíció, képsík, világítás, kameramozgások, térmélység stb.) elkülönített tanulmányozásán keresztül.

Az első négy alkalmon az elemzési szempontok szerint válogatott filmrészleteket elemezésére és közös megbeszélésére alapoz.

Az ötödik órától kezdve a hallgatók maguk is hoznak filmrészleteket, és azokat az addig tanult szempontok alapján, a technikák és terminusok segítségével néhány perces kiselőadás formájában mutatják be. A félév során két írott, másfél órás jelenetelemzésre is sor kerül (ZH).

Az órák témái:

1. Bevezetés – a filmelemzés meghatározása
2. A filmi kép sajátosságai, alapfogalmak
3. Keret és keretezés
4. Kompozíció
5. Kompozíció és világítás
6. Téralkotás: a nézésirányok rendszere
7. Plánozás
8. Téralkotás: mélységi szerkesztés, mélységélesség
9. Elemzés I. (ZH)
10. A kamera pozíciója a térben, kameramozgások
11. A nézőpont
12. A hang szerepe
13. Elemzés II. (ZH)

Kurzus teljesítésének követelményei: **1. Órai prezentáció:** A hallgatóknak a félév során 1 kiselőadást kell tartaniuk, melynek során a korábbi órákon meghatározott szempontok szerint, hozzávetőleg 5–7 percen, minél alaposabban kell bemutatniuk és elemezniük egy szabadon választott, egy perc körüli filmrészletet. A filmrészlet kiválasztásáról a hallgatók minden esetben legkésőbb **1 héttel a bemutatás előtt** személyesen egyeztetnek a tanárral, illetve elemzési tervüket az **óra előtt legkésőbb 4 nappal** bemutatják.

2. Írott elemzések (ZH): A félév során két írásos jelenetelemzésre (ZH) kerül sor. A hallgatóknak mindkét alkalommal egy a helyszínen vetítésre kerülő filmrészletet kell minél részletesebben, írásban elemezniük, a félév során megismert szempontok és terminusok alkalmazásával.

Egyéb követelmények és feltételek: Folyamatos órai jelenlét, és órai munka. Háromnál több hiányzással a kurzus nem teljesíthető. 15 percnél hosszabb késés hiányzásnak számít. Az órai prezentáció és két zárthelyi dolgozat a gyakorlati jegy előfeltétele.

Szemináriumi jegy: ZH1 (20%) + ZH2 (30%) + prezentáció (30%) + órai munka (20%) = 100 %

Elsajátítandó kompetenciák A kurzus képessé teszi a hallgatókat a film formai eszközeinek

és módszerek: beazonosítására, a szerkesztési szabályok értelmezésére, a formanyelvi megoldások szűkebb kontextusban való értelmezésére, miközben megfigyelői képességüket, asszociációs készségüket és önálló értelmezői-kritikai gondolkodásukat gyakoroltatja.

Kötelező / ajánlott filmek: Az órákon közösen nézünk meg részleteket filmekből, egyéb kötelező filmlista nincs.

Ajánlott irodalom: Arnheim, Rudolf: *A film mint művészet*. Budapest: Gondolat, 1985. 17–80.
Aumont, Jacques – Marie, Michel: A filmelemzés meghatározása. In: Kovács András Bálint (szerk.): *A kortárs filmelmélet útjai*. Palatinus, 2004. 9–42.
Bíró Yvette: *A film formanyelve* (A film mint kifejezési forma, A film mint műalkotás, A kép mint a film legkisebb autonóm egysége). In: Bíró Yvette: *A hetedik művészet*. Budapest: Osiris, 1994. 15–81.
Bordwell, David–Thompson, Kristin: *Film Art. An Introduction*. McGraw–Hill, Bármelyik kiadás.
Deleuze, Gilles: Keret és plán, keretezés és plánozás. In: Deleuze, Gilles: *A mozgás-kép*. Budapest: Osiris, 2001. 21–43.
Margitházi Beja: Határ és hatás. A közelképtől az arcnagyközele plánig. In: Uő.: *Az arc mozija. Közelkép és filmstílus*. Koinónia, 2008. 107–121.
Kovács András Bálint: *Mozgóképelemzés*. Budapest: Palatinus, 2009.
Szabó Gábor: *Filmeskönyv 2*. Javított, bővített kiadás. Budapest, 2018.
Filmiskola: a mozgókép (Gelencsér Gábor, Margitházi Beja és Varró Attila írásai). *Filmvilág* (2010 szeptember) 34–41.
